ANALELE ŞTIINȚIFICE ALE UNIVERSITĂȚII „AL. I. CUZA” IAŞI
TOMUL LXVII, SUPLIMENT, ŞTIINȚE JURIDICE, 2021

DOI: 10.47743/jss-2021-67-3-15

Particularităţi privind noţiunea de date cu caracter personal necesare pentru încheierea sau executarea unui contract la care persoana vizată este parte

Particular Aspects Concerning the Notion of Personal Data necessary for the Conclusion or Execution of a Contract to which the Data Subject is a Party

Mirela-Carmen Dobrilă[1]

Rezumat: Conform articolului 8 din *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, orice persoană are dreptul la protecţia datelor cu caracter personal care o privesc, date care trebuie prelucrate în mod corect, în scopurile precizate şi pe baza consimţământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege (dreptul fundamental privind protecţia persoanelor fizice în privinţa prelucrării datelor cu caracter personal). Regulamentul General privind Protecţia Datelor – RGPD [Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din data de 27 aprilie 2016] stabileşte care sunt condiţiile care trebuie îndeplinite pentru ca o prelucrare a datelor cu caracter personal să fie legală. În acest articol sunt analizate aspecte privind conţinutul noţiunii de date cu caracter personal considerate ca necesare pentru încheierea sau executarea unui contract.

Cuvinte cheie: GDPR/RGPD, prelucrarea datelor cu caracter personal, temei legal – contractul, Regulamentul (UE) 2016/679

Abstract: According to Article 8 of the *Charter of Fundamental Rights of the European Union*, everyone has the right to the protection of personal data concerning them, which must be processed correctly, for the purposes specified and with the consent of the data subject or on another legitimate reason provided by law (the fundamental right to the protection of individuals with regard to the processing of personal data). The General Data Protection Regulation – GDPR (Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of April 27th, 2016) sets out the conditions that must be met for the processing of personal data to be lawful. This article analyses aspects regarding the content of the notion of personal data considered necessary for the conclusion or execution of a contract.

Keywords: GDPR, processing of personal data, contract as legal basis, Regulation (EU) 2016/679

[1] Lector universitar doctor, Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi, email mirela.dobrila@uaic.ro.

Prelucrarea datelor cu caracter personal – între provocările evoluției tehnologiei, libera circulație a datelor în cadrul pieței interne și necesitatea protejării persoanei fizice

Evoluţia societăţii şi a tehnologiei determină o amplificare a colectării datelor cu caracter personal, iar persoanele fizice transmit astfel de date din ce în ce mai mult. Astfel, este necesar să existe un cadru legal şi coerent în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi protecţia datelor, fără a împiedica libera circulaţie a datelor cu caracter personal la nivelul Uniunii Europene. Prelucrarea legală a datelor cu caracter personal trebuie să se realizeze în condiţiile stabilite de Regulamentul General privind Protecţia Datelor (Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din data de 27 aprilie 2016)[2], cu scopul de a respecta principiile privind protecţia persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Regulamentul (UE) 2016/679 este direct aplicabil în statele membre ale Uniunii Europene şi a intrat în vigoare la data de 25 mai 2016, cu aplicare din data de 25 mai 2018. Acesta are rolul de a stabili un cadru uniform privind prelucrarea datelor cu caracter personal şi protecţia vieţii private a persoanelor fizice (persoane vizate), oferind acestora mai mult control cu privire la modul în care le sunt colectate, utilizate şi transmise datele cu caracter personal. La nivel european încrederea în mediul digital este scăzută potrivit unui sondaj Eurobarometru[3], fiind arătat faptul că opt din zece persoane din carul UE consideră că nu deţin controlul asupra propriilor date. În acest sens, Regulamentul sporeşte încrederea persoanelor fizice în privinţa modului în care le sunt prelucrate datele. Există statistici care arată că, la nivel european, 90% dintre persoane doresc ca drepturile privind protecţia datelor cu caracter personal să fie la fel reglementate în toate statele membre UE.[4] În acest sens, Regulamentul (UE) 2016/679 asigură un cadru unic de reglementare la nivel european în materie de protecţie a datelor cu caracter personal, destinat să asigure echilibrul între protecţia ridicată a vieţii private a persoanelor fizice şi libera circulaţie a datelor cu caracter personal.

Acronimul GDPR este folosit în legătură cu noţiunea din limba engleză de *general data protection – Regulation (EU) 2016/679 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data*, iar acronimul în limba română RGPD provine de la Regulamentul General privind Protecţia Datelor.

---

2 Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din data de 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), JO L 119, 4.5.2016.

3 Comisia Europeană, *RGPD: noi oportunități, noi obligații. Ce trebuie să știe orice firmă despre Regulamentul general al UE privind protecția datelor. Justiție și Consumatori*, p. 3, [Online] la https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/data-protection-factsheet-sme-obligations_ro.pdf, accesat la 10.09.2021.

4 *Ibidem.*

Aspecte terminologice privind protecţia datelor cu caracter personal: conceptul de „date cu caracter personal" şi „date necesare pentru încheierea sau executarea unui contract la care persoana vizată este parte"

Dreptul la protecţia datelor cu caracter personal este indicat în articolul 8 din *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*[5], în sensul în care orice persoană are dreptul la protecţia datelor cu caracter personal care o privesc, iar prelucrarea trebuie să fie realizată în mod corect, în scopurile precizate şi pe baza unui temei legitim, adică pe baza consimţământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege, fiind recunoscut dreptul de acces la datele colectate, precum şi dreptul de a obţine rectificarea acestora, dacă este cazul. Dreptul la protecţia datelor cu caracter personal este indicat în Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), articolul 39, şi în articolul 16 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (TFUE), în sensul că orice persoană are dreptul la protecţia datelor cu caracter personal care o privesc.

Datele cu caracter personal pot fi prelucrate în mod legal doar dacă se are în vedere un temei legal indicat de Regulamentul (UE) 2016/679. Astfel, conform articolului 6 din Regulament, „prelucrarea este legală numai dacă şi în măsura în care se aplică cel puţin una dintre următoarele condiţii: (a) persoana vizată şi-a dat consimţământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice; (b) prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract; (c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligaţii legale care îi revine operatorului; (d) prelucrarea este necesară pentru a proteja interesele vitale ale persoanei vizate sau ale altei persoane fizice; (e) prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care serveşte unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorităţii publice cu care este învestit operatorul; (f) prelucrarea este necesară în scopul intereselor legitime urmărite de operator sau de o parte terţă, cu excepţia cazului în care prevalează interesele sau drepturile şi libertăţile fundamentale ale persoanei vizate, care necesită protejarea datelor cu caracter personal, în special atunci când persoana vizată este un copil."

Referitor la temeiul legal privind prelucrarea datelor cu caracter personal „necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract", se impune să identificăm semnificaţia noţiunii de date cu caracter personal şi apoi să o analizăm în contextul încheierii şi executării unui contract.

În preambulul Regulamentul (UE) 2016/679 (considerentul 10) este indicat faptul că se urmăreşte asigurarea unui nivel consecvent şi ridicat de protecţie persoanelor fizice, iar nivelul de protecţie trebuie să fie echivalent în toate statele membre.

---

5 *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, JO C 326, 26.10.2012.

Pentru a contura semnificaţia expresiei „respectarea dreptului la viaţă privată în contextul prelucrării datelor cu caracter personal", facem trimitere la art. 12 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la viaţă privată în sensul că „nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viaţa sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondenţa sa, nici la atingeri aduse onoarei şi reputaţiei sale", cu dreptul de a beneficia de protecţia legii atunci când există încălcări.

Referitor la semnificaţia noţiunii de „respectare a dreptului la viaţă privată", trebuie să avem în vedere art. 26 din Constituţia României, care garantează dreptul la viaţa intimă, familială şi privată: se are în vedere faptul că autorităţile publice respectă şi ocrotesc viaţa intimă, familială şi privată, iar persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăşi, dacă nu încalcă drepturile şi libertăţile altora, ordinea publică sau bunele moravuri, cu limita legată de faptul că libertatea de exprimare nu trebuie să prejudicieze demnitatea, onoarea, viaţa particulară a persoanei şi nici dreptul la propria imagine, conform art. 30 alin. 16 din Constituţie.

Respectarea dreptului la viaţă privată este menţionată şi în Codul civil[6], în articolul 71, în sensul că orice persoană are dreptul la respectarea vieţii sale private, fiind interzisă utilizarea, în orice mod, a corespondenţei, manuscriselor sau a altor documente personale, precum şi a informaţiilor din viaţa privată a unei persoane, fără acordul acesteia ori fără respectarea limitelor stabilite de lege.

Referitor la noţiunea de viaţă privată, aceasta este privită prin opoziţie cu viaţa publică şi cu aspectele publice privind viaţa profesională şi permite persoanei să fie protejată de orice atingeri aduse vieţii private, cu obligaţia pentru ceilalţi, autorităţi sau particulari, de a se abţine de la orice imixtiune sau ingerinţă în viaţa altuia şi în intimitatea altei persoane.[7]

Referitor la denumirea de „atingeri aduse vieţii private", art. 74 NCC indică fapte prin care se încalcă dreptul la viaţa privată (art. 71 NCC), dreptul la demnitate (art. 74 NCC) şi dreptul la propria imagine (art. 74 NCC), iar prin această enumerare a unor fapte care aduc atingere diferitelor drepturi se observă legătura care există între aceste drepturi care fac parte din conţinutul noţiunii de viaţă privată.

Se consideră că strânsa legătură între aceste drepturi face dificilă indicarea unor delimitări precise între sfera de aplicare şi domeniile lor.[8]

În ceea ce priveşte definiţia din art. 4 pct. 1 RGPD, „datele cu caracter personal" reprezintă orice informaţii privind o persoană fizică identificată sau identificabilă („persoana vizată"). Sintagma „persoană fizică identificabilă" se referă la „o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice,

6 *Noul Cod civil*, Legea nr. 287/2009, republicată, M. Of. 505 din 15 iulie 2011.

7 Pentru dezvoltări privind dreptul la viață privată și dreptul la propria imagine, a se vedea E. Chelaru în F. Antoniu Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei, *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ediția 2, Editura CH Beck, București, 2014, p. 86.

8 *Idem*, p. 91.

proprii identităţii sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale."

De observat că nu sunt diferenţe majore faţă de definiţia dată anterior de Directiva 95/46/CE[9] (abrogată de RGPD) în art. 2, lit. a): „'date cu caracter personal' reprezintă orice informaţie cu referire la o persoană fizică identificată sau identificabilă (persoana vizată); o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identităţii sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale." Se observă o extindere a sferei de aplicare ce intră în conţinutul definiţiei datelor cu caracter personal.

Se consideră că legiuitorul european îşi propune să adopte o definiţie în sens larg a noţiunii de date cu caracter personal.[10] Utilizarea expresiei „orice informaţie" este folosită de legiuitorul european pentru a nu exclude din sfera de protecţie anumite date cu caracter personal.[11]

Este observată preocuparea autorităţilor europene competente în domeniul protecţiei datelor cu privire la posibila extindere nedorită a conţinutului noţiunii de date cu caracter personal[12], prin riscul de a se aplica dispoziţiile specifice şi pentru cazuri care nu sunt vizate de acestea.

În SUA, spre deosebire de UE, există mai multe definiţii şi explicaţii pentru datele cu caracter personal, această noţiune fiind sinonimă cu sintagma „personally identifiable information", şi nu se face distincţie între persoana identificată şi persoana identificabilă.[13]

Noţiunea de „prelucrare" a datelor cu caracter personal se referă la „orice operaţiune sau set de operaţiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau asupra seturilor de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea de mijloace automatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, structurarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea prin transmitere, diseminarea sau punerea la dispoziţie în orice alt mod, alinierea sau combinarea, restricţionarea, ştergerea sau distrugerea", conform definiţiei din art. 4 pct. 2 RGPD.

---

9 *Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din data de 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date*, JO L 281, 23.11.1995.

10 Grupul de Lucru Pentru Protecția Datelor – Articolul 29 (GL29), *Avizul 4/2007 privind conceptul de date cu caracter personal*, 20 iunie 2007, pp. 4, 6, [Online] la https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=288, accesat la 10.09.2021.

11 Ruxandra Sava, *Regulamentul GDPR. Ce sunt datele cu caracter personal?*, [Online] la https://legalup.ro/datele-cu-caracter-personal/, accesat la 20.08.2021.

12 GL29, *Avizul 4/2007*, *op. cit.*, p. 5.

13 Carmen Tamara Ungureanu, *Protecția datelor cu caracter personal în contractele internaționale*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași. Seria Științe Juridice, nr. 2/2017, p. 4, [Online] la http://pub.law.uaic.ro/files/articole/2017/volii/10.ungureanu_protectia_datelor.pdf, accesat la 20.08.2021.

În cazul datelor cu caracter personal, RGPD se aplică prelucrării datelor „efectuată total sau parţial prin mijloace automatizate, precum şi prelucrării prin alte mijloace decât cele automatizate a datelor cu caracter personal care fac parte dintr-un sistem de evidenţă a datelor sau care sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidenţă a datelor" (art. 2 alin. 1 RGPD).

În ceea ce priveşte aplicarea din punct de vedere teritorial (art. 3 RGPD), RGPD se aplică pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul activităţilor unui sediu al unui operator/al unei persoane împuternicite de operator pe teritoriul Uniunii, indiferent dacă prelucrarea are loc sau nu pe teritoriul Uniunii ; pentru prelucrarea datelor cu caracter personal ale unor persoane vizate care se află în Uniune de către un operator sau o persoană împuternicită de operator care nu este stabilită în Uniune, atunci când activităţile de prelucrare sunt legate de „oferirea de bunuri sau servicii unor astfel de persoane vizate în Uniune, indiferent dacă se solicită sau nu efectuarea unei plăţi de către persoana vizată" sau „monitorizarea comportamentului lor dacă acesta se manifestă în cadrul Uniunii"; pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de către un operator care nu este stabilit în Uniune, ci într-un loc în care dreptul intern se aplică în temeiul dreptului internaţional public.

Pentru a stabili dacă anumite informaţii sunt considerate date cu caracter personal vizate de RGPD, autorităţile europene competente să emită orientări în domeniu consideră că trebuie avute în vedere mai multe *elemente esenţiale ale noţiunii de date cu caracter personal*: „orice informaţie"; „referitoare la"; „identificată sau identificabilă"; „persoana fizică" (persoana vizată)[14], ca elemente strâns legate între ele.

Sintagma „orice informaţie" indică o intenţie de a contura un concept de date cu caracter personal larg, iar din punctul de vedere al naturii informaţiilor cuprinde orice aspect referitor la o persoană, indiferent dacă sunt informaţii obiective sau subiective, informaţii adevărate sau doar opinii personale, informaţii adevărate sau nu, fără a fi necesar să fie dovedite.

Pe lângă datele cu caracter personal general, există şi date cu caracter special care au regimul stabilit de art. 9 RGPD. *Datele personale cu caracter special* reprezintă „date cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filosofice sau apartenenţa la sindicate şi prelucrarea de date genetice, de date biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice, de date privind sănătatea sau de date privind viaţa sexuală sau orientarea sexuală ale unei persoane fizice". Prelucrarea datelor personale cu caracter special poate fi realizată doar în condiţiile art. 9 RGPD.[15]

---

[14] GL29, *Avizul 4/2007*, *op. cit.*, p. 6.

[15] Conform art. 9 alin. 2 RGPD, prelucrarea datelor personale cu caracter special poate fi realizată doar dacă: „(a) persoana vizată şi-a dat consimţământul explicit pentru prelucrarea acestor date cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice, cu excepţia cazului în care dreptul Uniunii sau dreptul intern prevede ca interdicţia prevăzută la alineatul (1) să nu poată fi ridicată prin consimţământul persoanei vizate; (b) prelucrarea este necesară în scopul îndeplinirii obligaţiilor şi al

Noţiunea de „date genetice" înseamnă „datele cu caracter personal referitoare la caracteristicile genetice moştenite sau dobândite ale unei persoane fizice, care oferă informaţii unice privind fiziologia sau sănătatea persoanei respective şi care rezultă în special în urma unei analize a unei mostre de material biologic recoltate de la persoana în cauză" (art. 4 pct. 13 RGPD). Sintagma „date biometrice" se referă la „date cu caracter personal care rezultă în urma unor tehnici de prelucrare specifice referitoare la caracteristicile fizice, fiziologice sau comportamentale ale unei persoane fizice care permit sau confirmă identificarea

exercitării unor drepturi specifice ale operatorului sau ale persoanei vizate în domeniul ocupării forței de muncă și al securității sociale și protecției sociale, în măsura în care acest lucru este autorizat de dreptul Uniunii sau de dreptul intern ori de un acord colectiv de muncă încheiat în temeiul dreptului intern care prevede garanții adecvate pentru drepturile fundamentale și interesele persoanei vizate; (c) prelucrarea este necesară pentru protejarea intereselor vitale ale persoanei vizate sau ale unei alte persoane fizice, atunci când persoana vizată se află în incapacitate fizică sau juridică de a-și da consimțământul; (d) prelucrarea este efectuată în cadrul activităților lor legitime și cu garanții adecvate de către o fundație, o asociație sau orice alt organism fără scop lucrativ și cu specific politic, filosofic, religios sau sindical, cu condiția ca prelucrarea să se refere numai la membrii sau la foștii membri ai organismului respectiv sau la persoane cu care acesta are contacte permanente în legătură cu scopurile sale și ca datele cu caracter personal să nu fie comunicate terților fără consimțământul persoanelor vizate; (e) prelucrarea se referă la date cu caracter personal care sunt făcute publice în mod manifest de către persoana vizată; (f) prelucrarea este necesară pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță sau ori de câte ori instanțele acționează în exercițiul funcției lor judiciare; (g) prelucrarea este necesară din motive de interes public major, în baza dreptului Uniunii sau a dreptului intern, care este proporțional cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate; (h) prelucrarea este necesară în scopuri legate de medicina preventivă sau a muncii, de evaluarea capacității de muncă a angajatului, de stabilirea unui diagnostic medical, de furnizarea de asistență medicală sau socială sau a unui tratament medical sau de gestionarea sistemelor și serviciilor de sănătate sau de asistență socială, în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern sau în temeiul unui contract încheiat cu un cadru medical și sub rezerva respectării condițiilor și garanțiilor prevăzute la alineatul (3); (i) prelucrarea este necesară din motive de interes public în domeniul sănătății publice, cum ar fi protecția împotriva amenințărilor transfrontaliere grave la adresa sănătății sau asigurarea de standarde ridicate de calitate și siguranță a asistenței medicale și a medicamentelor sau a dispozitivelor medicale, în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern, care prevede măsuri adecvate și specifice pentru protejarea drepturilor și libertăților persoanei vizate, în special a secretului profesional; sau (j) prelucrarea este necesară în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu articolul 89 alineatul (1), în baza dreptului Uniunii sau a dreptului intern, care este proporțional cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate."

unică a respectivei persoane, cum ar fi imaginile faciale sau datele dactiloscopice" (art. 4 pct. 14 RGPD).

Tot date personale cu caracter special sunt şi „datele privind sănătatea" (art. 4 pct. 15 RGPD), care reprezintă „date cu caracter personal legate de sănătatea fizică sau mentală a unei persoane fizice, inclusiv prestarea de servicii de asistenţă medicală, care dezvăluie informaţii despre starea de sănătate a acesteia".

Expresia „referitoare la" face trimitere la faptul că informaţiile se referă la o persoană atunci când sunt „despre persoana respectivă.[16] Chiar şi atunci când informaţiile sunt furnizate prin intermediul datelor care privesc obiecte iniţial şi nu persoane, există posibilitatea de a influenţa anumite persoane şi atunci se consideră că se referă la aceste persoane. Ca exemplu, registrul de reparaţii în service al unei maşini ţinut de un service auto conţine indicaţii privind problemele tehnice, iar informaţiile pot fi asociate cu numărul de înmatriculare şi numărul de motor şi se stabileşte o legătură între maşină şi proprietar.[17]

Expresia „persoana fizică" se referă la faptul că RGPD se aplică în vederea protejării persoanelor fizice (ca persoane vizate) şi în principiu sunt avute în vedere persoanele fizice în viaţă, conform dreptului civil.

Prin excepţie, se recunoaşte posibilitatea ca datele privind o persoană decedată să poată face obiectul protecţiei asigurate de RGPD, în mod indirect.

În acest sens, sunt date ca exemplu situaţiile în care nu se poate garanta dacă persoana la care se referă datele este în viaţă sau a decedat, precum şi cazul în care unele informaţii privind persoanele decedate fac referire la persoane în viaţă (de exemplu atunci când o persoană decedată suferă de hemofilie şi indică faptul că fiul său suferă de această boală), cazul obligaţiei de confidenţialitate a personalului medical care există şi după deces, cazul copiilor concepuţi dar nenăscuţi care pot moşteni dacă se nasc vii.[18]

Expresia „identificată sau identificabilă" se referă la faptul că o persoană poate fi identificată atunci când în cadrul unui grup se distinge de alte persoane, cu ajutorul identificatorilor care stabilesc o legătură strânsă faţă de o anumită persoană.

Identificatorii avuţi în vedere pentru stabilirea faptului că o persoană este identificată sau identificabilă sunt incluşi în definiţia datelor cu caracter personal, art. 4 pct. 1 RGPD.

În considerentul 15 din preambulul Regulamentul (UE) 2016/679, obligaţia de a prelucra datele cu caracter personal conform RGPD se aplică fără a se face distincţie între situaţia în care operatorul colectează date şi le prelucrează prin mijloace automatizate, uneori chiar pe baza unei tehnologii foarte avansate, şi situaţia în care sunt folosite evidenţe clasice, pe hârtie, sub forma unei prelucrări manuale.

În cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează pe baza temeiului legal indicat la art. 6 alin. 1 lit. b RGPD, adică atunci când „prelucrarea

16 GL29, *Avizul 4/2007, op. cit.*, p. 10.

17 Pentru acest exemplu și pentru alte exemple, a se vedea GL29, *Avizul 4/2007, op. cit.*, p.11.

18 GL29, *Avizul 4/2007, op. cit.*, pp. 26-27.

este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract", trebuie să distingem între mai multe ipoteze: situaţia în care datele sunt necesare pentru încheierea unui contract şi situaţia în care datele sunt necesare pentru executarea unui contract.

În prima situaţie, prelucrarea datelor este necesară *pentru încheierea unui contract*, aşadar aceasta se impune *pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract.* Aşadar, ne raportăm la un moment anterior încheierii contractului, având în vedere parcursul contractual.

Se consideră că sunt incluse în această ipoteză şi relaţiile precontractuale, dar condiţionat de faptul că trebuie să se ia măsuri la cererea persoanei vizate mai curând decât la iniţiativa operatorului sau a oricărui terţ. (De exemplu, se va avea în vedere acest temei legal atunci când o persoană solicită unui comerciant o ofertă pentru un produs şi se realizează prelucrarea în aceste scopuri, adică păstrarea informaţiilor ca adresa sau bunurile solicitate, pentru o perioadă limitată de timp.[19])

În ceea ce priveşte a doua ipoteză, temeiul legal se referă la *prelucrarea care este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte.*

Expresia „prelucrarea necesară pentru executarea unui contract" trebuie interpretată în mod strict şi nu acoperă situaţiile în care prelucrarea nu este cu adevărat *necesară* pentru executarea unui contract, deoarece trebuie ca prelucrarea să fie necesară pentru a executa contractul pentru fiecare persoană vizată în parte (prelucrarea numelui, adresei sau a datelor privind cardul persoanei vizate pentru executarea unui contract de vânzare încheiat online cu privire la executarea obligaţiei de predare, respectiv de plată; prelucrarea informaţiilor referitoare la salarii şi a detaliilor privind conturile bancare pentru salariaţi în cadrul unui contract de muncă).[20]

Referitor la temeiul legal indicat la art. 6 alin. 1 lit. b RGPD, trebuie ca prelucrarea să nu depăşească ceea ce este necesar pentru executarea firească a unui contract (aşa cum ar fi în cazul privind monitorizarea electronică a utilizării internetului, a emailului sau a telefonului, supravegherea video a angajaţilor, monitorizarea şi crearea de profiluri ale consumatorilor, elemente care depăşesc ceea ce este necesar pentru executarea unui contract[21]).

Atunci când prelucrarea datelor se află în legătură cu un contract, acest lucru nu înseamnă că temeiul legal pentru prelucrarea datelor cu caracter personal este

---

[19] Grupul de Lucru Pentru Protecția Datelor – Articolul 29 (GL29), *Avizul 06/2014 privind noțiunea de interese legitime ale operatorului de date în temeiul articolului 7 din Directiva 95/46/CE* (WP 217), p. 19, [Online] la https://ec.europa.eu/justice/article-29/ documentation/ opinion-recommendation/files/2014/wp217_ro.pdf, accesat la 20.08.2021.

[20] GL29, *Avizul 06/2014*, *op. cit.*, p. 18; European Data Protection Board (Comitetul european pentru protecția datelor/CEPD), *Orientările 05/2020 privind consimțământul în temeiul Regulamentului 2016/679*, 4 mai 2020, p. 11, [Online] la https://edpb.europa.eu/ sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202005_consent_ro.pdf, accesat la 21.08.2021.

[21] GL29, *Avizul 06/2014*, *op. cit.*, p. 19.

automat cel prevăzut în art. 6 alin. 1 lit. b RGPD privind prelucrarea datelor necesare pentru încheierea sau executarea unui contract.

În acest sens, se arată că nu poate fi folosit temeiul contractual privind executarea unui contract atunci când se are în vedere realizarea unui profil al gusturilor sau a unui profil al stilului de viaţă a persoanei în legătură cu activitatea sa pe o pagină de internet în baza bunurilor cumpărate, întrucât operatorul de date nu a fost contractat pentru a realiza crearea de profiluri, ci pentru cumpărarea de bunuri, servicii etc.[22], iar simpla legătură cu acel contract încheiat nu înseamnă că atare operaţiuni sunt necesare pentru executarea contractului.

Referitor la semnificaţia noţiunii de „prelucrare necesară pentru executarea unui contract", trebuie avută în vedere legătura dintre evaluarea necesităţii şi respectarea principiului limitării scopului, fiind necesar să fie clar stabilite *motivele* încheierii contractului, şi anume conţinutul său şi obiectivul fundamental, în funcţie de care se verifică dacă prelucrarea datelor este necesară pentru executarea acestuia.[23]

Dacă prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract sau pentru încheierea unui contract, prelucrarea este legală, cu respectarea condiţiei privind existenţa unui *contract valabil*, pentru care sunt necesare prelucrări de date cu caracter personal.

Nu este corect invocat temeiul legal privind consimţământul[24] exprimat pentru prelucrarea datelor cu caracter personal care de fapt sunt necesare pentru încheierea unui contract sau executarea unui contract la care persoana vizată este parte, în acest caz temeiul legal nefiind consimţământul, ci temeiul legal indicat de art. 6 alin.1 lit. b RGPD.

În ceea ce priveşte furnizarea de servicii online persoanelor vizate, normele privind protecţia datelor cu caracter personal reglementează aspecte importante privind interacţiunea dintre serviciile online şi utilizatorii acestora, iar operatorii sunt obligaţi să verifice respectarea principiilor privind protecţia datelor cu caracter personal şi a tuturor cerinţelor RGPD, precum şi a legislaţiei privind confidenţialitatea în mediul electronic.[25] Din perspectiva legalităţii, contractele

---

22 *Ibidem.*

23 *Ibidem.*

24 Unele aspecte privind delimitări între temeiul legal privind consimțământul și temeiul legal privind cazul în care „prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract" au fost analizate în cadrul articolului M. C. Dobrilă, *RGPD/GDPR: prelucrarea datelor cu caracter personal la încheierea/executarea unui contract. Unele particularități privind prelucrarea datelor cu caracter personal în condițiile crizei COVID-19*, Volumul Sesiunii anuale de comunicări științifice a Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu" al Academiei Române – „Starea excepțională și alerta ordinii de drept. Implicații juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19", 2021.

25 Pentru dezvoltări, a se vedea Comitetul European pentru Protecţia Datelor, *Orientările 2/2019 privind prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (b) din RGPD în contextul furnizării de servicii online persoanelor vizate*,

pentru servicii online trebuie să fie valabile în temeiul legislaţiei aplicabile în domeniul contractelor.[26]

RGPD vizează şi datele cu caracter personal care sunt anonimizate sau pseudonimizate, însă dacă datele cu caracter personal au fost anonimizate în mod ireversibil, iar persoana fizică nu poate fi identificată/nu este identificabilă, acestea nu sunt vizate de RGPD.[27] Noţiunea de „pseudonimizare" este definită în art. 4. pct. 5 RGPD ca „prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informaţii suplimentare", însă este necesar ca aceste informaţii suplimentare să fie stocate separat şi să fie asigurate măsuri de natură tehnică şi organizatorică prin care să se determine neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile.

Se apreciază că datele anonimizate nu mai sunt date cu caracter personal, în timp ce datele pseudonimizate sunt în continuare date cu caracter personal; datele anonimizate nu mai conţin niciun element de identificare, în timp ce pseudonimizarea datelor presupune ca datele să fie înlocuite cu un cod.[28]

Pentru a îndruma operatorul cu privire la modul în care sunt gestionate datele cu caracter personal şi pentru a asigura respectarea GDPR, în anumite situaţii este necesară o persoană, *responsabilul cu protecţia datelor* (DPO – *data protection officer*)[29], care să fie implicată în toate aspectele legate de protecţia datelor cu caracter personal (art. 38 RGPD), acţionând independent. Rolul responsabilului este definit de RGPD prin referire la aspectele indicate în art. 39 RGPD: faptul că asigură informarea şi consilierea operatorului/persoanei împuternicite de operator/a angajaţilor care se ocupă de prelucrare; monitorizarea respectării reglementărilor privind protecţia datelor cu caracter personal; rol de consiliere la cerere în ceea ce priveşte evaluarea impactului asupra protecţiei datelor şi monitorizarea funcţionării acesteia; cooperarea cu autoritatea de supraveghere; rolul de punct de contact pentru autoritatea de supraveghere privind aspectele legate de prelucrare, inclusiv consultarea, atunci când este cazul.

---

versiunea 2.0, 8 octombrie 2019, pp. 5-6, [Online] la https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines-art_6-1-b-adopted_after_public_consultation_ro.pdf, accesat la 28.09.2021.

26 *Idem*, p. 6.

27 A se vedea și Comisia Europeană, *RGPD: noi oportunități, noi obligații...*, *op. cit.*, p. 5.

28 R. Sava, *op. cit.*

29 Pentru dezvoltări privind DPO, a se vedea Grupul de Lucru Pentru Protecția Datelor – Articolul 29 (GL29), *Ghid privind Responsabilul cu protecția datelor (DPO)*, 13 decembrie 2016, revizuit și adoptat în data de 5 aprilie 2017, [Online] la https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=1384, accesat la 25.08.2021. A se vedea și Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal/ANSPDCP, *Ghid orientativ de aplicare a Regulamentului General privind Protecția Datelor destinat operatorilor*, [Online] la https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=1425, accesat la 15.08.2021.

Desemnarea DPO este obligatorie atunci când: prelucrarea este efectuată de o autoritate sau de un organism public, cu excepţia instanţelor care acţionează în exerciţiul funcţiei lor jurisdicţionale; activităţile principale ale operatorului sau ale persoanei împuternicite de operator constau în operaţiuni de prelucrare care, prin natura, domeniul de aplicare şi/sau scopurile lor, necesită o monitorizare periodică şi sistematică a persoanelor vizate pe scară largă; sau atunci când activităţile principale ale operatorului sau ale persoanei împuternicite de operator constau în prelucrarea pe scară largă a unor categorii speciale de date în temeiul articolului 9 sau a unor date cu caracter personal referitoare la condamnări penale şi infracţiuni, după cum se menţionează în articolul 10.

Pe baza principiului responsabilităţii, chiar dacă o entitate nu este obligată să desemneze un DPO, reglementările RGPD trebuie respectate, astfel încât este indicat să fie numit un DPO voluntar, acest lucru fiind permis, respectiv să fie angajaţi consultanţi externi cu privire la protecţia datelor cu caracter personal. Nu trebuie confundată obligaţia de a numi un DPO cu obligaţia de a respecta RGPD.

Conform articolului 8 alineatul 3, respectarea normelor privind protecţia datelor cu caracter personal se supune controlului unei autorităţi independente.

Astfel, la nivel european, Comitetul European pentru Protecţia Datelor (CEPD/EDPB) este organ cu personalitate juridică al Uniunii Europene (art. 68 RGPD) şi îşi desfăşoară activitatea în mod independent, cu rolul de a contribui la aplicarea consecventă a normelor privind protecţia datelor în întreaga Uniune Europeană şi de a promova cooperarea dintre autorităţile UE pentru protecţia datelor (art. 69-70 RGPD).[30]

În acest sens, la nivel naţional, Autoritatea Naţională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal este autoritatea publică autonomă şi independentă faţă de autorităţile administraţiei publice şi faţă de orice persoană fizică sau juridică din domeniul privat, care exercită atribuţiile privind domeniul prelucrării datelor cu caracter personal şi al liberei circulaţii a acestor date (conform art. 1 din Legea nr. 102/2005[31]). Autoritatea naţională de supraveghere are rolul de a apăra drepturile şi libertăţile fundamentale ale persoanelor fizice, cu scopul de a proteja dreptul la viaţa intimă, familială şi privată în privinţa prelucrării datelor cu caracter personal şi cu asigurarea liberei circulaţii a acestor date.

Este esenţial rolul autorităţilor naţionale de supraveghere a protecţiei datelor care deţin atribuţii de control al aplicării legislaţiei privind protecţia datelor şi de interpretare a normelor legale, inclusiv prin orientări şi recomandări adresate operatorilor şi persoanelor vizate.[32]

---

[30] Conform art. 68 RGPD, Comitetul European pentru Protecția Datelor este format din șefii autorităților naționale de supraveghere din fiecare stat membru al Uniunii Europene și din Autoritatea Europeană de Protecție a Datelor sau reprezentanții acestora.

[31] Legea nr. 102 din data de 3 mai 2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, republicată în M. Of. nr. 947 din data de 9 noiembrie 2018.

[32] GL29, *Avizul 4/2007*, *op. cit.*, p. 6.

Referitor la protecţia datelor cu caracter personal, RGPD „consolidează drepturile existente, prevede drepturi noi şi le acordă cetăţenilor un control sporit asupra propriilor date cu caracter personal”[33]. În acest sens, cetăţenii au acces mai uşor la propriile date, sunt informaţi în legătură cu modul în care sunt prelucrate datele respective; un nou drept la portabilitatea datelor facilitează transmiterea datelor cu caracter personal de la un furnizor de servicii la altul; se clarifică unele aspecte privind dreptul de ştergere/dreptul de a fi uitat, în sensul că atunci când o persoană nu mai doreşte ca propriile date să fie prelucrate şi solicită acest lucru, dacă nu există alte motive întemeiate pentru păstrarea lor, datele respective vor putea fi şterse; este asigurat dreptul de a fi informat cu privire la încălcările grave ale securităţii datelor.

Consideraţii finale privind prelucrarea datelor cu caracter personal

Regulamentul (UE) 2016/679 permite cetăţenilor să se bucure de un control sporit asupra datelor cu caracter personal şi are rolul de a consolida drepturile existente şi de a asigura aplicarea unitară a normelor de protecţie.

Referitor la definirea conceptului de „date cu caracter personal”, există mai multe elemente esenţiale care trebuie avute în vedere: „orice informaţie”; „referitoare la”; „identificată sau identificabilă”; „persoana fizică” (persoana vizată). Acestea sunt elemente strâns legate între ele şi necesită interpretări care să asigure aplicarea coerentă a RGPD.

Dacă prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează pe baza temeiului legal privind prelucrarea „necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract” (art. 6 alin. 1 lit. b RGPD), trebuie să distingem între situaţia în care datele sunt necesare pentru încheierea unui contract, când prelucrarea este necesară *pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate* (fiind acoperită şi perioada precontractuală), şi situaţia în care datele sunt necesare pentru executarea unui contract, iar persoana vizată este parte la acest contract.

Atunci când prelucrarea *este necesară pentru executarea unui contract sau pentru încheierea unui contract*, aceasta este legală dacă se respectă condiţia privind existenţa unui *contract valabil*. În cazul în care se invocă temeiul legal privind consimţământul exprimat pentru prelucrarea datelor cu caracter personal care de fapt sunt necesare pentru încheierea unui contract sau executarea unui contract la care persoana vizată este parte, înseamnă că este avut în vedere temeiul legal corect, acesta nefiind consimţământul, ci temeiul legal indicat de art. 6 alin.1 lit. b RGPD.

Nu orice prelucrare a datelor care se află în legătură cu un contract are ca temei legal în mod automat art. 6 alin. 1 lit. b RGPD privind prelucrarea datelor

[33] *Sinteză privind Regulamentul (UE) 2016/679 – protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date*, [Online] la https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=legissum:310401_2, accesat la 28.08.2021.

necesare pentru încheierea sau executarea unui contract, ci poate fi vorba despre alt temei legal, de exemplu o obligaţie legală, consimţământul, etc., fiind necesar să fie identificat corect temeiul legal pentru prelucrarea datelor.

În anumite situaţii, RGPD prevede obligaţia de a desemna o persoană – *responsabilul cu protecţia datelor* (DPO) – care să fie implicată în toate aspectele legate de protecţia datelor cu caracter personal (art. 38 RGPD) şi care are rolul de a consilia şi de a îndruma operatorul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi la protecţia acestora conform RGPD. Obligaţia de a desemna un DPO nu poate fi confundată cu obligaţia operatorului de a asigura respectarea RGPD.

Referinţe

Antoniu Baias F., Chelaru E., Constantinovici R., Macovei I., *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ediţia 2, Editura CH Beck, Bucureşti, 2014

Autoritatea Naţională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal/ANSPDCP, *Ghid orientativ de aplicare a Regulamentului General privind Protecţia Datelor destinat operatorilor*, [Online] la https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=1425, accesat la 15.08.2021

****Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, JO C 326, 26.10.2012

Comisia Europeană, *RGPD: noi oportunităţi, noi obligaţii. Ce trebuie să ştie orice firmă despre Regulamentul general al UE privind protecţia datelor. Justiţie şi Consumatori*, [Online] la https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/data-protection-factsheet-sme-obligations_ro.pdf, accesat la 10.09.2021

Comitetul European pentru Protecţia Datelor, *Orientările 2/2019 privind prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (b) din RGPD în contextul furnizării de servicii online persoanelor vizate*, versiunea 2.0, 8 octombrie 2019,
[Online] la https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_ guidelines-art_6-1-b-adopted_after_public_consultation_ro.pdf, accesat la 28.09.2021

Directiva 95/46/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din data de 24 octombrie 1995 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, JO L 281, 23.11.1995

Dobrilă M. C., *RGPD/GDPR: prelucrarea datelor cu caracter personal la încheierea/executarea unui contract. Unele particularităţi privind prelucrarea datelor cu caracter personal în condiţiile crizei COVID-19*, Volumul Sesiunii anuale de comunicări ştiinţifice a Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu" al Academiei Române – „Starea excepţională şi alerta ordinii de drept. Implicaţii juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19", 2021

European Data Protection Board (Comitetul european pentru protecţia datelor/CEPD), *Orientările 05/2020 privind consimţământul în temeiul Regulamentului 2016/679*, 4 mai 2020, [Online] la https://edpb.europa.eu/sites/default/ files/files/file1/edpb_ guidelines_202005_consent_ro.pdf, accesat la 21.08.2021

Grupul de Lucru Pentru Protecţia Datelor – Articolul 29 (GL29), *Avizul 4/2007 privind conceptul de date cu caracter personal*, 20 iunie 2007, [Online] la https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=288, accesat la 10.09.2021

Grupul de Lucru Pentru Protecţia Datelor – Articolul 29 (GL29), *Avizul 06/2014 privind noţiunea de interese legitime ale operatorului de date în temeiul articolului 7 din Directiva 95/46/CE* (WP 217), [Online] la https://ec.europa.eu/justice/article-

29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp217_ro.pdf, accesat la 20.08.2021

Grupul de Lucru Pentru Protecţia Datelor – Articolul 29 (GL29), *Ghid privind Responsabilul cu protecţia datelor (DPO)*, 13 decembrie 2016, revizuit şi adoptat în data de 5 aprilie 2017,
[Online] la https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=1384, accesat la 25.08.2021

Legea nr. 102 din data de 3 mai 2005 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, republicată în M. Of. nr. 947 din data de 9 noiembrie 2018

Legea nr. 287/2009, republicată, M. Of. 505 din 15 iulie 2011

Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din data de 27 aprilie 2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecţia datelor), JO L 119, 4.5.2016

Sava R., *Regulamentul GDPR. Ce sunt datele cu caracter personal?*, [Online] la https://legalup.ro/datele-cu-caracter-personal/, accesat la 20.08.2021

****Sinteză privind Regulamentul (UE) 2016/679 – protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date*, [Online] la https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=legissum: 310401_2, accesat la 28.08.2021

Ungureanu T. C., *Protecţia datelor cu caracter personal în contractele internaţionale*, în Analele Ştiinţifice ale Universităţii „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi. Seria Ştiinţe Juridice, nr. 2/2017, pp. 135-154, [Online] la http://pub.law.uaic.ro/files/articole/2017/volii/10.ungureanu_protectia_datelor.pdf, accesat la 20.08.2021